

**Inspraak Robbert Willé namens Natuur en Milieufederatie Utrecht
bij inspraakavond Afwegingskader grootschalige duurzame energie
gemeente Woerden**

Datum: 30 juni 2021

Arthur van Schendelstraat 600
3511 MJ Utrecht
030 2567 350
Info@nmu.nl
www.nmu.nl

Geachte voorzitter, geachte raadsleden, en overige aanwezigen

[INLEIDING]

Om te beginnen wil ik u danken voor deze mogelijkheid tot inspraak. Om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan is het belangrijk om ook op lokaal niveau stappen te zetten om duurzame energie op te wekken om zo de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

Dat de gemeente Woerden onderzocht heeft hoe dit samen met bewoners en stakeholders opgepakt kan worden, is belangrijk voor een gedragen plan van aanpak. Dit soort inspraakmomenten dragen daar ook aan bij.

Voor de Natuur en Milieufederatie Utrecht is dit Afwegingskader een belangrijke stap richting opwek van schone lokale energie. In het kader van de RES U16 hebben we ons de afgelopen tijd hard gemaakt voor regioplannen met voldoende ambitie en kwaliteit, en voor een goede inbreng van lokale groene groepen. Vanuit die betrokkenheid geef ik u graag een aantal overwegingen mee. Ik begin met een korte toelichting op onze visie op de energietransitie, vervolgens zal ik ingaan op het voorliggende afwegingskader en het initiatief van Woerden Energie.

[ALGEMEEN]

Voor ons als NMU is het duidelijk: de klimaatcrisis is urgent en vraagt om een voortvarende aanpak op alle fronten en in alle gebieden. Energiebesparing en 'no regret' maatregelen (zoals zon op dak) moeten daarbij de hoogste prioriteit krijgen. Maar zijn op zichzelf niet voldoende om onze klimaatimpact op tijd terug te dringen. We ontkomen er niet aan: ook windturbines en zonnepanelen zijn een onmisbaar onderdeel in de mix van realistische klimaatmaatregelen.

Het is van groot belang dat ook de Utrechtse energieregio's en gemeenten verantwoordelijkheid nemen en een serieuze bijdrage leveren aan de landelijke RES-doelstellingen. Daarbij roepen we u op om de **juiste discussies** te voeren: niet 'of' er in de regio windturbines en zonneparken ingepast kunnen worden, maar 'waar', 'hoe', 'hoeveel' en 'met wie'. De energietransitie gaat onvermijdelijk een impact maken op onze leefomgeving. Geen lusten zonder lasten. Zorgvuldigheid is dus troef; maar het is óók tijd om **moeilijke keuzes** te maken.

Wij willen u ook wijzen op het belang van een toekomst voor onze jeugd. In onze Watt Nou-campagne in 2019 hebben wij de mening opgehaald van 226 Woerdense jongeren. Hieruit bleek dat 3 van de 4 jongeren zich zorgen maakt over het klimaatprobleem. En daarbij was een ruime meerderheid voorstander van windturbines en zonnepanelen binnen de gemeente Woerden (met een meerderheid voor wind). Ik wil de raad verzoeken dit mee te nemen in uw besluiten over duurzame energie: de beleidskeuzes die u nu maakt, bepalen óók hoe leefbaar de wereld over 50 of 100 jaar nog is.

Vanuit de NMU zien we wel, dat wind- en zonprojecten zonder goede sturing of belangenafweging veel schade kunnen aanrichten: aan natuur en landschap, en aan het maatschappelijk draagvlak voor de energietransitie. Om **voortvarend én verantwoord** werk te maken van de energietransitie pleiten wij daarom voor een energievoorziening die **'drievoudig duurzaam'** is:

1. Volledige en snelle overstap naar **duurzame energie**.
2. **Zorgvuldige inpassing** met oog voor natuur- en landschapswaarde en leefomgeving.
3. **Participatie**: betrokkenheid van omwonenden en andere stakeholders in de planvorming; en een eerlijke verdeling van lusten en lasten.

[Afwegingskader Woerden]

Met die bril op kijken we ook naar het Afwegingskader grootschalig duurzame energie. En wil ik kort drie punten aanstippen.

- **Regionale regie en -afstemming.** Het is voor de inwoners van Woerden belangrijk om de gezamenlijkheid in de RES regio vast te houden. Met regionale regie kan voorkomen worden dat sommige gemeenten zonder regionale afstemming wind of zon geheel uitsluiten. Of juist aan de rand van hun eigen gemeente extra locaties gaan toevoegen. Een gezamenlijk probleem vergt een gezamenlijke aanpak. Waarbij ervoor pleiten dat de gemeente Woerden óók voldoende inzet op windenergie. Een lastig dilemma. Maar wij denken dat het op een verantwoorde manier kan.
- Het streven naar **'minimaal 50% lokaal eigendom'** als belangrijk onderdeel van een lokale energietransitie is van groot belang voor het draagvlak en de acceptatie. Wij onderschrijven hierbij het streven van Woerden Energie om groot in te zetten op coöperatieve zon en windprojecten. Verhoging van het lokaal coöperatief eigenaarschap richting 75% of meer met de daarbij behorende lokale financiering vergroot ook het draagvlak voor lokaal opgewekte duurzame energie.
- **Landschappelijke waarden.** Wij geven de voorkeur aan clustering van duurzame energieopwek op locaties waar nu sprake is van weinig natuurwaarde. Of, waar mogelijk, het vergroten van de natuurwaarde door op geschikte locaties voor grootschalig zon- en wind te streven naar de ontwikkeling van Energietuinen, zoals Mastwijk in Montfoort. Waarbij duurzame energieopwekking samengaat met natuur, recreatie en educatie, zodat er zoveel mogelijk lokale meerwaarde ontstaat.

Hartelijk dank voor uw aandacht.